

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Péntek
1924. április 11.

Felolós szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Plac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Plac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ARA:
1000
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság.
Az előfizetési ára: havonta 20000, évi 240000, külföldre 40000 korona.
Debreczen, 1924. évi. 85. szám.

A fölemelt vízdíjak

Nem először történik meg, közüzemeknél, Debreczen város üzeménél, hogy visszamenőleg emelnek díjakat és a már kifizetett szolgáltatásokért utólag új követeléseket támasztanak. Ez a „visszamenőlegesség” különben nem egyedülálló tünet, hanem csak egyik jelensége annak a rendszernek, amelynek másik jelensége például az, hogy üzemek csak a jövőben teljesítendő szolgáltatásokért előre fizetnek a fogyasztókkal. Mindezek nem lévén új dolgok, alig volna érdemes foglalkozni a jog- és pénzügyi bizottság mai határozatával, amely aranykorona-alapon, visszamenőleg és takarékkoronában emeli fel a vízdíjakat. Ezeket kívül volna még más ok is arra, hogy egyszerűen tűriük ezt az emelést, mint türtük a többieket, az aranyparitás felé haladókat, visszamenőlegeseket és előlegeseket, az nevezetesen, hogy mindazok, amiket el akarunk mondani, hasonlóképen nem új dolgok. Azok, akik Debreczen ma elavult mandátumok folytán vezetik, hallották már ezeket elégszer és haszon nélkül hallgatták elégszer. Szerfelett problematikus tehát, hogy — ha teljes részletességgel felsorolnók is kormányzásuk hibáit és széles okfejtéssel bizonyítanók ismét tehetetlenségüket — segítene-e valamit ez a felsorolás és bebizonyítás Debreczen közüzemén, városi politikáján s könnyítene-e azokon a terheken, amelyeket ma minden haszon nélkül visel megöröndvett hátán a polgárság?

Azonban rövidre fogva és utalással azokra a szomorú tapasztalatokra, amelyek már átmentek a közönség köztudatába, mégis el kell mondanunk azt, amit a polgárság érdekelnek és Debreczen jövőjének érdekében elmondani kötelességünk. El kell mondanunk ennek az emelésnek a kapcsán, hogy a város urainak minden emelésnél szem előtt kell tartaniuk a fogyasztók teherviselő képességét is, hogy nemcsak az aranykorona-paritás, nemcsak a budapesti árak az egyedüli szempontok, amelyeket számításba kell vennünk, hanem az aranykorona idejéből és a mai, a budapesti és a debreczeni kereseti viszonyokat is és ezeken felül a budapesti közüzemek jobb és értékesebb szolgáltatásait is. Hogy megmaradjunk a víznél, — amely ma délután bőven folydogált a jog- és pénzügyi bizottság asztalán. — Budapestben például kitünően és ál-

landóan működő vízvezetékvan, amit a debreczeniről nem lehet mondani.

Meg kell mondanunk ismét, hogy tarthatatlan az a rendszer, amely a városnak nemcsak ezt, hanem a többi közüzemét kátyuról, kátyúra vezérli, amely nem javít a szer-

vezés hibáin, hanem a hibák következményeinek terheit a nagyközönség terhére hárítja át. A rendszer tarthatatlan és tarthatatlansága teszi kötelességünké, hogy most is és minden emelésnél a jövőben is más rendszert és más vezetést követeljük.

Nagy Vince lesújtó bírálatot mondott a szanálási vitában a kormányzatról

Budapesti tudósítónk jelenti: A németgyűlés mai ülését 10 órakor nyitotta meg Szeitovszky Béla elnök. A napirend első pontjaként szavazásra teszi föl a

16 óras ülésekről

szóló indítványt. Farkas István: Most temetik a magyar alkotmányt!

Az indítvány mellett 127, ellene 33 képviselő szavazott, tehát a szükséges kétharmad többséggel elfogadták a 16 óras üléseket. Kisebbségi házszabályvita után, amely Rassy Károly és az elnök közt felelődt ki, elhatározták, hogy az üléseket reggel 7 órától délután 2 óráig és délután 3 órától éjjel 12 óráig tartják.

A szanálási javaslatok vitájában Nagy Vince szólalt föl elsőnek. Amint a jegyző kiejti a nevét, zaj támad az egyeséspárti és többen fölkelnek helyükről.

Felkiáltások az ellenzéki: Leszavazták, most már elmehetnek! Szégyelljék magukat! Ez nem törvényhozó testület!

Egy hang a kormánypárti: Halljuk a mosakodást!

Mándy Samu: Van mit!

Nagy Ernő: Önök zsidó volt a papája és mégis beszél!

Nagy Vince: Nekem nincs szükségem mosakodásra!

Pröpper Sándor a jobboldal felől: Forradalmi főispán urak! Hallgassák meg a gazdáinkat, ezt kívánja az ittlendőség!

A zaj erre elült s Nagy Vince megkezdte beszédét. Kéri az elnököt, véldje meg a szótiszabadságot. A multkor azt kiáltották feléje, hogy hazaáruló, az elnök mégsem utasította rendre a közbeszólót, de azt igen, aki makacs-nak merészelte minősíteni a miniszter-elnököt.

„A kölesön későn jött és elégtelen”

Elnök kijelentette, hogy ezt nem hallotta különben rendeltetésitől való. Nagy Vince: A szanálási javaslatokhoz szólva először pénzügyi szempontból sorakoztatta föl kifogásait a szanálási javaslat és a mai kormányzattal szemben. Legfontosabb ezek közt az, hogy a kölesön későn jött és elégtelen. A kormány felelős azért, hogy annak idején elmulasztották megtenni a szükséges intézkedéseket az ország gazdasági talpraállítására. 250 millió kölesennel még az államháztartás egyensúlyát sem lehet helyreállítani a kölesön még akkor sem lenne elég, ha az államháztartás és a fizetési mérleg egyensúlyától függenne a korona stabilitása. A kölesennel egész közgazdasági életünket rendezni kellene, de elsősorban a kereseti lehetőségeken kellene javítani.

Összehasonlítja a magyar szanálási tervezetet a többi háborúvesztés állammával és rámutat arra, hogy Németország valutája sokkal nagyobb süllyedést mutat, mint Magyarorszáé. Németország mégis át tudott térni olyan valutára, amely alkalmasnak ígérkezik a gazdasági helyzet szanálására. Ausztria számára a nagyvonalú garanciákat a kölesön és en-

nek révén Ausztria jóval nagyobb kölcsönt kapott. Erre a garanciára lett volna szükség nálunk is és akkor nagyobb kölcsönhöz jutottunk volna. — Magyarország azonban nem merete kérni a külföld jótállását, mert ez esetben megvizsgálták volna Magyarország kormányzását. (Ellentmondások a kormánypárti.)

Bulgáriának ma már aktív háztartási mérlege van s a leva 600 magyar koronát ér. Ezek bizonyítják, hogy a magyar kormány jogosan vádolható azzal a súlyos bűnnel hogy elhúszta a szanálással.

Be kellett volna vezetni az indexrendszert

Még azt sem tudjuk, hogy a kölesön fölvétele mikor történik, csak az bizonyos, hogy a kölesönnel kapcsolatos roppant terheket már most májusban rázúdították a fogyasztókra. Nem láti biztosítékot arra nézve, hogy a dolgozó polgárság és munkásság kereseti viszonyai megjavulnak a szanálással. Már régen Ausztria példáját kellett volna követni és be kellett volna vezetni az indexrendszert. A kölesön csak azt jelenti, hogy husz esztendőn át tíz zsebkézből szedik ki az adót. Rámutat Nemesics szerb külügyminiszter beszédére, amelyből kiderül, hogy a jóvátételi bizottság a kisantantnak azt a követelést, hogy az ellenőrző bizottságban a kisantant is helyet foglaljon, elfogadta és elfogadta a magyar kormány is.

Pröpper Sándor: Mindent elfogadnak, csak hata mon maradhasznák!

Nagy Ernő: Szabó miniszter: Az hiszik, hogy egy beszédre összeomlik a világ!

Rupert Rezső: Volt már olyan világ! Amikor Tisza bejelentette, hogy elvesztettük a háborút! Bethlen is bejelenté ma egy napon, hogy elvesztettük a szanálást!

Nagy Vince: Követeli, hogy a tisztviselő létszámcsökkentés minden mellékes és pártiszempontok kizárásával hajtsák végre. Részletesen foglalkozik a szanálási adótervezettel, különösen a földbirtok adózásával és leszögezi, hogy ez a kormányzat a földbirtokot védi. A föld, amely határozott jövedelmet hajt, lényegesen csekélyebb mértékben adózik, mint a kézi és szellemi munkások.

Helyezzék vád alá a Károlyi- és Berinkey-kormányt

Csontos Imre: Így gondolkozott, a mikor miniszter volt?

Nagy Vince: Igenis, így gondolkozott! Én nem vettem részt — nem is vehettem, — a forradalom előkészítésében, csak szolidaritást vállaltam később vele.

Drózy Győző: Ott voltak 1918-ban mind!

Dénes: Ott lesznek még 1925-ben is! Horváth Zoltán: Megesinálják a főispánok szakszervezetét!

Nagy Ernő: Minden becsületes magyarnak ott volt a helye akkor!

Nagy Vince: Önök közt ülnek olyan derék, lelkes köztársasági emberek,

„Visszakaptuk volna a Murakózt”

A javaslatok mellé esatolt jugoszláv és román szerződéseket foglalkozik ezután, Londonban és Gienben azt mondták Bethlennek, hogy előbb Prágába és Bukarestbe menjen, csak aztán lehet a kölcsönről beszélni. A népszövetség, amely vaecorákon és egyéb ünnepi alkalmakkor szimpatiá-fárról biztosította a miniszterelnök urat, végeredményben egyetlen kérdésben sem döntött a magyar álláspont mellett. Hiába volt a Millerand-féle levél, ha a kormány csak egy kis bizalmat is élvezett volna külföldön, megkaptuk volna a Murakózt és Szabalka határát.

Horváth Zoltán: Hol van a kormányelnök? Erről sohasem beszél!

Maday Gyula: Ilyen vehemenciával kellett volna 1918-ban is fellépni!

Horváth Zoltán: A főispán-kollégát tessék megkérdezni!

Nagy Ernő: Azt hiszem, ön akkor a forradalom bálványá körül táncolt!

A belgrádi szerződés a Jugoszláviával való megegyezésnek

Nagy Vince: Bethlen és a magyar kormány a belgrádi fegyverszüneti szerződést elismerték és magukévá tették a Jugoszláviával kötött szerződésben, azt a fegyverszüneti szerződést, amelyért minket hazaárulással vádolnak. Ismerteti a Franchet d'Espéray- és a Diaz-féle szerződéseket.

Korányi pénzügyminiszter: A fegyverszüneti szerződés volt november 3-án és ez alapon kötötték meg a katonai egyezményt.

Nagy Vince: Méltóztassék megengedni, hogy helyreigazítsam a pénzügyminiszter úr történelmi memóriáját. A Diaz-szerződés november 3-án kelt, a fegyverszüneti szerződés november 13-án, tehát tagadhatatlan, hogy a kormány javaslatai szerint a november 13-án kelt belgrádi, ugynevezett hazaáruló szerződést ismerte el a kormány. Felolvassa a két fegyverszüneti szerződést és megállapítja, hogy a Franchet d'Espéray-féle szerződés pontjai megegyeznek a javaslatban foglalt teljesítési kötelezettségekkel.

Farkas István: A pénzügyminiszter ur nem olvasta el a javaslatát!

Reisinger Ferenc: A közbekiáltó vadhazafiak hol vannak most?

Horváth Zoltán: Neun tudták ezt az egyeséspártban? (Állandó nagy zaj, elnök fölveton eszenget.)

Reisinger Ferenc: Akik hazaárulótak reggel, hol vannak most? Saitt büneikkel terheltet mást hazaáruló-mak!

Nagy Vince: Franchet tábornok csak 300.000 főnyi hadsereggel tudta reánk kényszeríteni ezt, most ellenben a trianoni szerződés alapján álló Bethlennek joga és kötelessége lett volna visszautasítani. (Zajos helveslés.) Nem vagyok híve, sőt elítélem egyik országnak a másik belügyeibe való avatkozását, de feltétlenül tisztázni kellett volna a jugoszláv és román tárgyalásoknál a kisebbségi kérdést, mert ezek az államok nem részesítik egyetlen elhánásban polgáraikat.

alík küldöttséget vezettek saját főispánuságuk érdekében!

Nagy Ernő: Bethlen is az erdélyi Nemzeti Tanács elnöke volt!

Drózy Győző: Es a köztársasági pártot vezette!

Nagy Vince: Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan határozati javaslatot nyújt be: mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a volt Károlyi- és Berinkey-kormányokat vád alá helyezi és a törvény értelmében alakítandó bizottság tagjainak megválasztására öszve a megfelelő javaslatok megfogalmazására utasítja az elnököt.

Farkas István: Ez becsületes dolog!

Drózdly Győző: Névszerinti szavazást fogunk kérni! (Nagy zaja.)

Nagy Vince: Ezzel kezdem törvényhozói működésemet és az elé a lelkiismereti kötelezettség elé állítom önöket, hogy ezt kötelezettségük megszavazni (Taps az ellenzéken) és minket a vádlottak padjára ültetni. Ha nem szavaznak meg, akkor ez azt jelenti, hogy a tudatalom jobb tudomása ellenére mond hazudónak bennünket, vagy meg van győződve arról, s akkor egyszerűen hatalmi okokból szavazza le, nehogy minisztereket is magammal rántsán a vádlottak padjára. (Taps a baloldalon.) Pedig Nagyotádí én oly nyugodtan ülhetne arra a padra, mint én. (Zaj a jobboldalon.)

Részletesen fejtette ki ezután a Romániával való megállapodásokat. A Lupa március 15-i számában közli, hogy Magyarország a tárgyalások eredményeképp lemondott a budapesti román megszállásból és az erdélyi kincstári javak konfiskálásából Magyarországot illető kártérítésről, azaz az egy feltétellel, hogy Románia hozzájárul a kölcsönhöz. (Nagy zaja.) A Lupa azt is írja, hogy a román kormány viszont Bethlen grófnak viszszaadja kisajátított birtokait. Nem hiszi ugyan el, ami a cikkben van...

Daruváry külügyminiszter: Akkor kár felhozni!

Szomias Gusztáv: Kilóg a lólab!

Farkas: Bizony kilóg!

Után: Remélhetőleg megcáfolták?

Daruváry külügyminiszter: A román félhivatalos már megcáfolta!

Előnk az ülést délután 3 óráig feljüszkü.

A délutáni ülésen Nagy Vince folytatja beszédét s a drásaságról beszél. Határozati javaslatot nyújt be: utasítsa a nemzetgyűlést a kormányt az indexrendszer bevezetése céljából javaslat előterjesztésére.

Az emigráció likvidálása

A kormány iránt még a legkonzervatívabb külföldi államok is bizalmatlanok s ez az alapja a közvélemény bizalmatlanságának. A letek megnyugtatásához tartozik az emigráció likvidálása is.

Patacsi közbeszól, mire Rupert így felel neki:

— Lovászy van olyan hazafi, mint Patacsi!

Nagy Vince: Lovászy a polgári demokrácia mellett szól Bécsben! Határozati javaslatot nyújt be azok viszszaátérése érdekében, akik a forradalom után az országból eltávoztak anélkül, hogy szerepük lett volna a kommunizmusban.

Államforma választóköz, új választások

A francia képviselőház naplójából olvasni részleteket, hogy Károlyi Mihály ragaszkodott Magyarország integritásához, majd határozati javaslatot nyújt be, hogy a kormány az államforma végleges rendezéséig 30 napon belül teriessen be javaslatot az ideiglenes államfő jogkörének szabályozásáról. Azok után a hallatlan választási erőszakosságok után, amit a kormány elkövetett, mégis bejött a szociáldemokrata- és a Kossuth-pártból álló ellenzék, amely nyíltan köztársasági alapon áll. Ilyen körülmények közt nem mondhatja a miniszterelnök, hogy nincs köztársasági mozgalom.

Horváth Zoltán: Elismerik ők még a szovjetet is!

Nagy Vince: Határozati javaslatot nyújt be a köztársasági mozgalom miatt törlesztésről; egy másik határozati javaslatában pedig az általános, egyenlő és titkos választóeljárásról szóló javaslat 30 napon belül való beiterjesztését, a nemzetgyűlés feloszlását és új választások kiírását követeli.

Bethlen gróf jól választotta meg az időt, amikor a javaslat megszavazásának terminusául Nagypénteket jelölt meg, a nagypénteki komor hangulat, amelyben a kormány diktatúra-karakterű véglegesíteni kell. A javaslatot nem fogadja el. (Hosszantartó zajszerű élieszés a baloldalon: szónokot számosan üdvözik.)

Daruváry és Korányi válasza

Daruváry Géza külügyminiszter: A felszólaló képviselő ur felol-

vasta azt a román hírlapi cikket, amely gróf Bethlen István miniszterelnök erdélyi birtokainak visszaadásáról szól. Samalattal látja, hogy akad magyar képviselő (Nagy zaja), aki a nemzetgyűlést ilyen alias rágalomra használja fel (Nagy zaja, felkiáltások a szociáldemokratáknál: Cselédek!)

Korányi Frigyes pénzügyminiszter válaszul Nagy Vince azon kijelentésére, hogy a javaslatokban utalás történik a belgrádi szerződésre is. Kijelenti, hogy Szerbiával szemben kötelezettségeink a békeszerződésből folynak.

Nagy Vince: A külügyminiszter a román kormány cáfolatára hivatkozik Leckéztést nem fogad el tőle. A román kormány cáfolata nem cáfolja meg teljesen a Lupa híreit, az pedig tény, hogy a belgrádi fegyverszüneti szerződést a kormány magáévé tette, tehát az általa hazaárulásnak tekintett szerződést jogalapnak fogadta el. (Nagy taps az ellenzéken.)

Benedek János szólal fel ezután. Kétségtelen, hogy okos közgazdasági politikával sokkal többet lehetett volna elérni. A kormány nem teremtette meg a termelés munkalehetőségeit. A szanálási javaslatok szerinte nem érik el céljukat. A javaslatot nem szavazza meg.

Puky Endre nagy elismeréssel adózik a miniszterelnök munkájáért, a mellyel lehetővé tette, hogy országunkkal, mint egyenlő féllel tárgyaljunk. A jóvátételi kérdése akként van rendezve, hogy évi 10 millió aranykoronát tartozunk fizetni. A 20 évi időszak alatt, amíg ezt az összeget fizetni tartozunk, stabilizálódni fog a korona. A szegény özvegyek és árvák és szegényorsú nyugdíjasok érdekében kéri a kormányt, hogy a haszonrészesezés és forgalmi adó bevételeiből mutakozó többlet egy részét fordítsa a kormány ezeknek segélyezésére. A javaslatot elfogadja.

Baross János: Amikor az ellenzék komolyan akar foglalkozni ezekkel a nemzet életébe vágó javaslatokkal, egyszerre kizárják a szedő munkásokat. A kereskedelmi közbelémi ebben az ügyben. Véleményem szerint nem lennének rosszabb helyzetben, ha nem ráfűkáltuk volna a békét. A trianoni béke revízióáért küzd. A kormány helytelen politikát folytatott, amikor saját erőnköt lebecsülte és ellenfeleinket tubecsülte.

A jóvátételi terén a kormány nem ért el különösebb eredményt. Az lett volna tulajdonképpen eredmény, ha egyáltalán nem fizetünk hadisarcot, a kormány legnagyobb külpolitikai fiaskója az volt, hogy a jóvátételt munkimba hozták a külföldi kölcsönnel. A jóvátételi kérdés három-négy év múlva önmagától megoldódott volna. Nem érvényesítettük a román betörés káraiból származó követeleinket sem. Ez volt a kormány második külföldi fiaskója. Nagyon helyes álláspont az, hogy nincs szükségünk külföldi kölcsönre. Ha meg is kaptuk a 250 milliót, két és fél év múlva nem lesz belőle semmi. Egy év múlva millió ember fog meztelán nyomorogni munkahiány miatt. Tiltakozik az ellen, hogy behódoljunk a cseh imperializmusnak. A szanálási terv a bukó féliben levő cseh imperializmus segítségére siet. Határozati javaslatot nyújt be, melyben kéri, hogy a kormány a külföldi államokkal kössön olyan megállapodást, hogy Magyarország csak abban az esetben teljesíti az antant követeléseit, ha a trianoni szerződésben és a Mille-rand-féle kéréső levélben foglalt jogok részére biztosítják. A javaslatot nem fogadja el.

Az előző napirend szerint a legközelebbi ülés holnap reggel 7 órakor lesz. Ülés vége háromnegyed 9-kor.

376 milliós nyereség = 154 milliós veszteség

Rimanóczy igazgató a világitási vállalat hasznáról

A következő levelet kaptuk: Tisztelt Szerkesztő Ur!

Az „Andiatur et altera pars” elvénél fogva felkérem, sziveskedjék alábbi soraimnak b. lapjának legközelebbi számában helyet adni.

Nem volt szándékomban a nagy nyilvánosságot foglalkoztatni a világitási vállalat ügyes-hajos dolgaival, mert mindmáig elegendőnek, sőt megfélemlítőnek ítélem a szövegben levő kérdésekre, a múlt évi működésünk eredményéről, a legilletékesebb fórum, a törvényhatóság színe előtt számot adni. Azonban mivel b. lapjának i. hó 9-iki számában „Nyereség és áremelés” cím alatt a közügyek fókuszába lett állítva a világitási vállalat múlt évi „nyeresége”, még pedig nyilván tévedésen alapuló, a valóságnak meg nem felelő magyarázatok kíséretében: a nagy közönség tájékoztatására kötelezőnek tartom a felvetett kérdésekre a közgyűlés magyartartása előtt e helyen megadni a szükséges felvilágosításokat.

Négy kérdésre óhajtók felelni, mert a szóban levő ügy komplexumát ez teljesen ki fogja meríteni.

Az első kérdés: Hogy a könyvekben kimutatott 1923. évi 376 milliós nyereség tényleg fenn áll-e? Erre válaszul röviden a következő: Nekünk a meglevő szabályrendelet alapján kell elkészíteni zárszámadásunkat és ez alapján a múlt évi felesleg tényleg 376 millió papirkoronára rug, de ha a magán iparvállalatoknál általában szokásban levő kellő leírások figyelembevételével, tehát gyakorlati alapon készítettünk volna mérleget, akkor mintegy 154 millió veszteséggel zártuk volna a múlt évet. Ennek az ellentmondásnak látszó állításnak röviden az a magyarázata, hogy a szabályrendelet szerint a cépek kopására a leírási alapot a befektetett tőkének évi 3 százalékalával kell dotálni s mivel könyveinkben — mint természetes is — a 2,7 millió aranykorona beruházási tőke jelenleg papirkoronákban szerepel, a 3 százalékos leírás mindössze kerekén 80 ezer papirkoronát

tesz ki, holott ennek a leírásnak általános gyakorlat szerint ugyanannyi aranykoronának megfelelő papirkoronának kellene lenni, tehát a december 31-iki aranykorona paritás alapul vétele mellett 530 millió papirkoronának. Vagyis a veszteség ezen az alapon 530 — 376 millió = 154 millió. Ennek kapcsán önkéntelenül felmerül a kérdés, hogy hát miért és hogyan állhat elő ilyen nagy veszteség? Egyszerűen azért, mert a szén és egyéb üzemi anyagok ára már múlt év december végén az aranyparitás kétszeresén felül volt és ezzel szemben a villamos-áram ára Debrecenben (Budapest kivételével) az országos átlagon lényegesen alul, mindössze 25—38 százaléka volt a békebeli 60 filléres árnak, holott minden más világitóanyag, pl. a petróleum is a békeparitásnak 100 százalékát tette ki.

Ha a fent említett reális alapon kiszámított de faktó veszteséget eliminálni, vagy pláne ha a békebeli 332 ezer aranykorona (2158 millió papirkorona) hasznot produkálni akartuk volna, helvesebben, ha ezt a törvényhatóság megengedte volna, vagy a közönség elbírta volna, akkor az egyszerűsárat az egész év folyamán mindenkor a duplájára kellett volna felemelni. S ha a békebeli kimutatott 332 ezer aranykorona tényleges haszon nem okozott megütközést, miért okoz — tisztelettel kértem — a vezetőség szemben elégedetlenkedést, egyeseknél bizalmatlanságot az a körülmény, hogy könyveink a múlt évről 57 ezer aranykorona hasznot mutatnak ki?

Nemde nyilván azért, mert a bíráló minden alapot nélkülöző téves információkon indul el.

A második kérdés, hogy ha van 376 millió haszon, miből áll az? Ez nem kétszónzban volt meg, hanem a vállalat forgótőkéjét kitevő meglevő anyagoknak ellenértékét képezte december 31-én és ez nagy szerencsét jelent, mert ha készpénzben lett volna, a korona átértékelésekor, tehát i. évi január hóban ez a nyereség ugyszólván semmivé vált volna. De egy pillantra

se gondolja senki, hogy ez az összeg, mint forgótőke, azt jelenti, hogy no most már nincs bái a forgótőke miatt. Sajnos, nem ez a helyzet, mert egy ekkora vállalatnak, mint a miénk, melynek egyedül egy havi üzemi költsége a vízmi szükségletein kívül 1318 millió, a vízmivel együtt 1568 millió koronát tesz ki, a 376 millió korona forgótőkének nem elég. Különösen ha tekintetbe vesszük, hogy a felhasználásra kerülő anyagokból legalább egy havi készletet kellene tartalekolni, a mikor a vállalat állandó kintlévősége (az utólagos számlázás folytán) 650 millió és amikor koksz- és kátrány-készletének értéke 190 millió, tehát a mikor tulajdonképpen összesen legalább 1500 millió korona forgótőkének kellene lenni.

S hogy a forgótőke hiánya miatt mégis éjjel nappal, megszakítás nélkül forognak a gépek, annak egyedüli magyarázata, hogy hitelünket igyekszünk kilasználni a legvégső fokra.

A harmadik kérdés: Igaz-e az, hogy azért van 376 millió haszon, mert a múlt évben nem hajtottuk végre a programszerű fenntartási műveleteket?

Engedtessek meg, hogy erre egy másik kérdéssel válaszoljak. Mi történt volna, ha az előirányzott 53,5 ezer arany korona helyett nemcsak 56 ezer aranykoronát, hanem 376 millió papirkoronával még többet fordítottunk volna a legsürgösebb fenntartási költségekre? Egyszerűen az, hogy megállt volna az üzem, nem lett volna egy deka szénünk, nem tudtuk volna üzemeltetni a munkásokat, mint ahogy is sokszor úgy álltunk, hogy a bányák beszüntették a szállítást, mert nem tudtuk előre fizetni és igen gyakran a legutolsó órában mentetük meg a várost a teljes sötétségtől. De ha előre tudtam volna, hogy e sok válságos helyzet miatt álmatlan éjszakákért olyan lesz az elismerés, amelyeket egyesek most utálnak ki részemre, nem vagyok biztos benne, hogy eleget tudtam volna-e tenni kötelességemnek.

Különben aki tisztában van egy vilamos üzem fenntartási technikájával az csak mosolvgni tudna azon, hogy az év utolsó hónapjára tervbe vett javításokat elhagyva, azok költségét haszon címén mutattuk volna ki. Mert a nagybbszerű fenntartási műveletek

Frank Sándor divatháza Piac-utca 42.

Tavaszi ujdonságok női gyapjuszövet különlegességekben megérkeztek!

Legolcsóbb árban felöltők, női köpenyre „COVERCOAT”

Selyem fényű „Burberry” Francia

„Rips” nagy választékban.

Maradékot leszállított árban!

A legszebb színekben és minőségben TAVASZI KAMGARNOK méterenként 300,000 korona. ANGOL SCHEWIOTOK méterenként 240,000 korona.

Nagy választék mosóárukban, felöltőszövetekben FELDHEIM IMRE posztóházában, Kossuth-utca 6.

Aranykorona-alapon, január 1-től visszamenőleg és takarékkoronában fölemelték a vízdíjakat

ket nem lehet a világitási szezonban végezni, öszre már csaknem minden fontosabb fentartási munkát be kell fejezni, mert mi sajnos, de más vállalat sem rendelkezik annyi tartalék gép és kazán felett, hogy a főszezonban azokon nagyobb munkálatokat az üzem kockázatát nélkül végezni lehessen. Ebből folyólag ha ki is tudunk volna vonni a vállalat forgótőkéjéből nagyobb összeget, azt a téli hónapokban felhasználni nem tudtuk volna nagyobb fentartási költségekre. Anyagrendeléseket sem tehetünk előre számottevő mértékben, mert készpénzünk nem volt, az anyagokat pedig törészen előre kell fizetni.

Az **első kérdés:** ha nyereség volt, miért kellett április hónapban 50 százalékkal emelni az árakat?

Az előbbiekben kimutattam, hogy a 376 millió korona haszon, hogy és miből állt elő. Azt is kimutattam, hogy ez az összeg ma már mindössze 7-8 napnyi üzemköltségnek felel meg. Ebből önként következnek, hogy ha az anyagárak, vasúti fuvarok és termelési költségek 50 százalékkal emelkednek, akkor a súlyos anyagi veszteség elkerülése végett nekünk is fel kell emelni az árakat. Az időszerűség vagy mondjuk népszerűség kedvéért a vezetőség nem teheti ki a vállalatot nagy veszteségeknek, mert ha az emelést egy hónappal kitoljuk volna az említett okok miatt, legalább is 300 millió veszteség érte volna a vállalatot.

Egyelőre ezeket tartottam szükségesnek a tárgyban felvilágosítást eladni.

Fogadják Szerkesztő Ur a fentiek közléséért köszönetemet és maradok kiváló tisztelettel

Rimanóczy Béla

Debrecen sz. kir. város Világitási Vállalatának igazgatója.

A világitási vállalat igazgatójának ezt a nyilatkozatát készségeggel közöljük és egyelőre csupán egy megjegyzést fűzünk hozzá. A nyilatkozat mindenben igazolja az álláspontunkat, hogy ha veszteséggel zárult az elmúlt üzletév, nem lett volna szabad nyereségre zárnunk a mérleget. Ez a tény.

A szegedi polgármester meghosszabbítja a válópört

A házassági törvényt annak idején Wekerle Sándor olyan jól megalkotta, hogy könnyen megy a házasság megkötése, de annál nehezebb a válás. Somogyi Szilveszter dr. szegedi polgármester legutóbbi intézkedése a házasság amugy is lassu felbontását még inkább megnehezíti. Eddig az volt az eljárás, hogy a válni készülő feleknek a törvényesen előírt különélési idő eltelté után be kellett jelenteni a válási szándékukat a polgármesteri hivatalban, ahol két tanu kijelentésére igazolták a törvényes különélési idő elmulását és kiállították a válópör megindításához szükséges különélési bizonyítványt. A polgármesteri hivatalnak ezzel a „jöhizemiséggel” azonban az utóbbi időben sokan visszaéltek, mert sokan olyan tanukat neveztek meg, akik már olyan esetekben is igazolták a különélést, ha a törvényes határidő csak akkor járt le, amikor a bíróság már kimondta a válást. Minden ilyen esetben, mikor a hamis tanuzás nyilvánvalóvá vált, a rendőrség megindította hamis tanuzás miatt az eljárást, a polgármester legutóbbi intézkedése azonban ezeknek a hamis tanuzásoknak is elejét veszi, mert minden egyes válási ügyben rendőri nyomozást rendelnek el.

Az új rend szerint az eljárás a következő lesz: A válni készülő feleknek a különélési idő eltelté után válási szándékukat be kell jelenteni a polgármesteri hivatalban, ahol a bemondott adatokról jegyzőkönyvet vesznek fel. A jegyzőkönyvet átküldik a rendőrséghez, ahol megindítják a nyomozást. A nyomozás befejezése után az iratok átkerülnek az előjárásügyi igazgatóságba, ahol külön két tanuval is igazolni kell a felek által bemondott adatokat. Innen az iratok visszakérülnek a polgármesteri hivatalhoz és csak ezután állítják ki a „különélési bizonyítványt”, amelynek alapján megindítható a bírói eljárás. A polgármester intézkedése tehát a válópörök — tekintve a közigazgatás gyorsaságát — meghosszabbítja. Lehet, hogy Szegeden ezután többben meggondolják a válópör megindítását, különösen, ha ismeretes előtűnik a közigazgatás gyorsasága.

A világitási vállalat most terjesztette be a **vízmelegítő költségvetését**, amely kapcsolatban azt javasolta a városnak, hogy a **vízmelegítő-órák béréit és a víz-fogyasztási díjakat aranykorona-alapon állapítsa meg**. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén elfogadta ezt a javaslatot s azt ajánlja, hogy **1924 január elsejétől visszamenőleg szedjék be a felemlt díjakat**, még pedig úgy, hogy **február 20-tól takarékkoronában legyenek ezek fizetendőek**.

A bizottsági határozat szerint a vízmelegítő-órákért a következő díjakat kell fizetni visszamenőleg és takarékkoronában: **Kiseb, 13 milliméteres órák eddigi 1600 koronás bére helyett ezután havi 12000, 20 milliméteres órák eddigi 2000 koronás bére helyett ezután havi 18000 és 100 milliméteres órák eddigi 14000 koronás bére helyett havi 120.000 koronát**. Ezek a díjak a bizottság megállapítása szerint **33 százalékkal olcsóbbak**, mint Budapesten.

A **fogyasztási díjak új tarifája** a következő: Egy köbméter víz ára 2000 korona azok, akik lakrészenként fizetik a vízdíjat, havi 15000 koronát fizetnek.

A bérkocsisárifa emelése

Ugyancsak ma tárgyalta a jog- és pénzügyi bizottság a bérkocsisok kérését, hogy a békebeli díjak felére, nyolcezerszeresére emeljék fel a bérkocsisárifát. A bizottság a kérés teljesítését javasolta a közvéleménynek s a bérkocsisdíjakat a következőképpen állapította meg:

A kereskedelmi és iparkamara 12 pontos felterjesztése a szanalási program módosítására

A debreceni kereskedelmi és iparkamara tegnap pénzügyi-kereskedelmi- és ipari szakasportinjainak hevonásával **Dávidházi Kálmán** alelnök elnöklése mellett nagy értekezleten vitatta meg a szanalási törvényjavaslatokat, melyeket dr. **Radó Rezső** kamarai főtitkár ismertetett szélesvonalúan a kérdés összes vonatkozásait átfogó előadásban.

Az értekezlet állásfoglalása alapján a kamara sűrűs felterjesztésben juttatta kifejezésre álláspontját. A felterjesztés, amely az egyenlő teherviselés elvét hangsúlyozza, a következő 12 pontban foglalja össze a kereskedelmi- és ipari érdeklődés figyelemre méltandó kívánásait:

1. A felhatalmazási törvényben tervezett új adóterhekkel kapcsolatossan **állítassék helyre a szabadforgalom** és töröljék el a háborus korlátozásokat, szintessék meg a gazdasági élet erőinek szabad érvényesülését gátló intézkedéseket, mert gazdasági szabadság a Devizaközpont átférmálása és az Árvizsgáló Bizottság megszüntetése nélkül a kereskedelem és ipar nem fogja bírni a viselendő terheket.

2. A **jövedelmi és vagyonadó mindaddig**, amíg nem lesz elrendelve az arany mérlegek felállítására, vetessék ki papirkoronában, ha pedig ez technikailag nem lenne keresztülvihető, úgy alkalmazassék olyan átszámítási kulcs, mely az aranykoronának mostani valóságos értékéhez közelebb áll, mert **ma úgy a vagyonok, mint a jövedelmek kevesebb aranykoronát érnek, mint a múlt év nyarán**.

3. Megfelelő intézkedés szükséges, hogy a **jövedelmi adó kivetésénél a földből származó tényleges jövedelmek vetessenek figyelembe** úgy, a mint ez a kereskedelmi és ipari foglalkozást üzöknél az általános kereseti adó alapjának kimunkálása révén megtörtént.

4. A **vagyonadó-pótlék a vagyonok aranyértékben való összehasonlítása** alapján állapíttassék meg.

5. A **földadó hozama ténylegesen emelendő lenne**.

6. **Emelendő lenne ténylegesen az örökösödési és ajándékozási illetékek tétele**.

7. A **kereskedelmi és ipari üzemek vagyonváltására vonatkozó újabb rendelkezések eltessenek el s a vagyonváltás eredeti rendelkezései maradvánianak hatályban**.

8. A **részvénytársaságok és szövetkezetek újabb vagyonváltása elhagyandó lenne**.

Egyfogatú bérkocsi díja az első félóra 6000, minden további negyedóra 2000, egy órára 11000, félóra 48000, egész napra 96000 korona.

Kétfogatú bérkocsi díja az első félóra 10000, minden további negyedóra 3000, egy órára 16000, félóra 64000, egész napra 128000 korona.

A sorompón kívül 2 kilométernyi távolságon túl teljesített fuvarért, ha az utas és a bérkocsis nem tudnának megegyezni, a sorompón belüli díjakhoz még 150 százaléket számíthat hozzá a bérkocsis.

Éjjel a nappali díjak 50 százaléka számítható hozzá a díjakhoz.

A vasutól befelé, vagy a vasúthoz nappal egyfogatú kocsi 8000 koronát, kétfogatú 13000 koronát számíthat fel, éjjel pedig egyfogatú 13000, kétfogatú 20000 koronát számíthat fel.

Azoknak a csomagoknak szállítási díja, amelyeket a kocsi belsejében nem lehet elhelyezni darabonként 1600 korona.

Temetéseknél a temetőbe és visszazug egyfogatú díja 16000, kétfogatú díja 22000 korona, ha azonban a temető felé is megy a kocsi, egyfogatú 22000, kétfogatú díja 28000 korona.

Az **Augusztus-szanatóriumhoz** és az egyetemi klinikához egyfogatú díj az első félóra 9000, minden további negyedóra 2000, két fogatú díj az első félóra 13000 és minden további negyedóra 3000 korona a bérkocsidíj.

A bizottság elhatározta, hogy a bérkocsisokat a tarifa kifüggesztésére kötelezti és a rendőrség által ellenőriztetni az árak betartását.

Az egyenlő elbánás elvébe ütközik, hogy a kereskedelmi és ipari vagyonváltás revíziója alá kerüljön, ellenben a földbirtok vagyonváltásának revíziója elmaradon. Ha az egyik megtörténik, úgy igazságos a másik is. **9. A forgalmi adózás rendszere átalakítandó az osztrák tázis rendszer mintájára.**

10. **A fogyasztási adók terhe csökkentendő lenne.**

11. Az önálló városi jövedelemadó helyett a létező adók pótlékolandók.

12. **A lakások és üzlethelyiségek szabaddd tetele halasztassék el** arra az időre, amikor az építkezések révén elegendő lakás és üzlet fog rendelkezésre állni.

A kamara felterjesztését megküldte a pénzügyminiszternek, a miniszterelnöknek, a kereskedelemügyi miniszternek és a kereskedelmi és ipari kérdések iránt érdeklődést tanúsító nemzetgyűlési képviselőnek.

A világ leggazdagabb embere

Még mindig Amerika vezet

Bécs, apr. 9. A frank óriási hullámzásával kapcsolatban nagyon aktuálissá válik most az a kérdés, hogy kik a leggazdagabb emberek Bécsnek ezidőszent. A nagy kontremín előtt valószínűleg a legelőbb ezt a három nevet írják volna az osztrák milliárdosok névsorának élére: **Bosel, Castiglioni, Cyprut**. Ma már nem olyan bizonyos ez. Sőt egy bécsi statisztikus szerint a frankkatasztrófa lezárása előtt sem lehetett volna teljes bizonyossággal ezt a három nevet az osztrák milliárdosok jegyzékének élére följárni. Amnyi kétségtelen, hogy a milliárdosok között, sőt a leggazdagabb tízenöt osztrák főkéis neve között ez a három név is szerepel. A vagyonelőadás ma a régi mérték szerint elképzelhetetlen arányokat öltött és a milliárdosok száma is, perze osztrák koronában, megnőtt.

A háboru előtti sokkal könnyebb volt erre a kérdésre a felelet. Minden bécsi fiakkere meg tudta volna mondani, de ezer anekdotából is bizonyossá vált, hogy Bécs leggazdagabb embere: **Rothschild**, a monarchia bankára, aki nélkül sem a bécsi, sem a budapesti kormány nagyobb pénzügyi tranzakcióra nem vállalkozott. Azután következett a **szénkirály: Guttman**, a **Königswarter bankház**, **Reitzen báró**, a **közúti vasút főrendvisese**, aztán a **sörkirály: Dreher**. **Aki ezt az öt nevet emlíette, az bl-**

zonyára nem tévedett. **Mamár csak megközelítő becsléssel állapítható meg a milliárdosok rangsora**. Még 1919-ben is tájékozottabbak voltak a pénzügyi körök. Akkor **Rothschild** tíz milliárdra becsülték, **Castiglioni** még csak 800 millióra. Fantom két-háromszáz millióra, **Dreher** 600 millióra, a **Schöller-bankház** fejtét 500 millióra és **Guttman** a **szénkirályt** szintén ötszáz millióra.

Hatalmas számok, gigantikus vagyonok és mégis a bécsi sokszoros milliomasok és sokszoros milliárdosok valóságos szalócsok az amerikai nagytőkések mellett. Így **Rockefeller** vagyonát két milliárd dollárra becsülik, ami osztrák koronában 142 billió tesz ki. **Ford** vagyona 950 millió (60 billió korona), **Carnegie** 300 millió dollárja is még mindig 21 billió koronának felel meg, **Wanderbilt** 500 millió dollárja 35 billió korona.

A „Dorottya” szinpadon

A református leányközépiskola Csokonai-ünnepe

A református leányközépiskola ma délután kitünően sikerült **Csokonai-ünnepélyt** rendezett, amelynek különleges érdekessége volt Csokonai híres komikus eposzáinak, a **Dorottya**-nak szinpadra vitele. A Csokonai-színház zsufolt nézőtere — az előkelő közönség soráiban megjelentek dr. **Baltazár Dezső** püspök, **Szele György**, **Uray Sándor**, **Baja Mihály** lelkészek, **Demkő Jenő** h. államtitkár, dr. **Sz. Kun Béla** egyetemi tanár, dr. **Ady Lajos** tankerületi főigazgató, dr. **Csürös Ferenc** kulturálisnécsok és sok más társadalmi vezető férfi — mindvégig lelkes hangulatban gyönyörködött a döcysták ügyes, kedves játékában.

Az élvezetes műsort **Ackerman Margit**, **Mittermayer Magda** és **Lakatos Gizella** kedvesen előadott prólogusa vezette be: **Csokonai „Alku”** és „**Bucsvétel**” című párosjelenetét **Décsy Amália** és **Kardos Ilona** elevenítették meg bensőségzrel; a leányközépiskola énekkara pedig **Horváth Károly** zenetanár kitünő vezetésével precízen, összetamultan énekelte Csokonai örökszép dalait: „A tihanyi echoz” és „A reményseghez”.

Nagy sikere volt a műsor középontiában álló „**Dorottya**”-nak, amelyet Csokonai pompás komikus eposzából stílusosan, fordulatosan és a hangulatot finoman megtartva dramatizált **Péterffy László** tanár és invenziózan, szép biztossággal rendezett **Halassy Marika**. A szereplők együttese kedves és ügyes volt; **Timár Kató** **Oporja** énekekben, táncban, alakításban egyformán kitünően sikerült, bájos és temperamentumos, **Tóth Lenke** értelmes, finom **Dorottya**, jó érzékekkel a komikumhoz, **Huszár Ilona** szép **Vénus**; rátermetten, ambiciózusan játszottak **Kölcsy Klári**, **Geréby Palma**, **Hegedüs Lóna** s **Baranyai Klára**. Színesség, mozgalmassá tette a játékot a táncok pompás sorozata, amelyet **Ch. Perzel** **Karola** tanított be ötletesen, elsőrangú fegyelmző erővel. Az öt táncot **száz leány táncolta**, rutinosan, finoman és bájosan; kitértek **Baltazár Évike** és **Izuka**, **Béber Kató**, **Budaházy Irénke**, **Gábor Évi**, **Galánffy Ilonka**, **Lábos Edit**, **Szikszay Aranka** és **Tervey Rózi**. Stilszerűen fejezte be a műsort **Endrődi Sándor** **Anakreoni** dala, **Kulesár Margit**, **Pap Kató** és **Cs. Tóth Klára** átértett előadásában. Hatásosan működött közre a nyitánnyal és a tánczenével **Nóth Antal** vezetésével a katonai zenekar.

A leányközépiskola, mint mindig, most is elsőrangú produkált, méltó a tavalyi nagysikerű **Petőfi-ünnepség**hez és ahoz a tanulmányi színvonalhoz, mely a **Döczy-ünnep**et az ország egyik első leányközépiskolájává teszi. **Az előadást pénteken délután megismétlik**, előreláthatólag hasonló sikerrel.

Agyonlőtte az öccsét és öngyilkos lett

Budapest, április 10. Tegnap este Soroksáron Gedeon Flórián 34 éves borkereskedő agyonlőtte öccsét, Gedeon Béla 28 éves korezmárost, majd magával is végzett.

A testvérek tevékeny részt vettek atyjuk borkereskedelmi üzleteiben és vezették atyjuk hordóváráját. Az idősebb fiú féltékeny volt öccsére, mert atyja jobban kitüntette bizalmával. Tegnap este az apa megkérte Bélát, hogy egy nagyobb pénzesomagot, amelyet Flórián hozott, számoljon át. Flórián emiatt szemrehányást tett apjának, majd a testvérek között került szóváltásra a sor. A szóváltás hevében az idősebb fiú előlőtt a revolvert és háromszor öccsére lőtt. A lövések Bélának hasán és karáján hatoltak át. Az első sejtés után be szállították a Szent István kórházba, ahol sérüléseibe ma hajnalban belehalt.

A gyilkos testvér elmenekült atyja házából. Nemsokára távozása után a Dunapart felől két lövés dördült el. Egész éjjel kutattak Flórián után, míg végre hajnalban rátaláltak holttestére. Két golyó járta át halántékát.

Ujra betörték Kontsek Géza üzletébe

A Kontsek-féle Kossuth-utcai fűszerkereskedésbe a múlt éjszaka ismét betörték. Természetesen ugyanazok követték el a betörést, akik tegnapelőtt éjjel. Ma sem zsákmányoltak értékesebb holmit, szalámit, kétszeresített, mézet, befőttet, éteket, rá megittak két üveg érmelléki bort. Igaz, hogy ma feltörték a készpénztár is és elloptak pár százezer koronát.

Innét elvitték két doboz cigarettát is, három darabot az üzletben ekkor volt vacsora után el is szívták. Ez bizonyítja, hogy a betörők három voltak.

A lakoma után a betörők az üzlet raktárából egy vakudvarba másztak, végig kuszáltak egy mezedek tetőn, átmentek egy három méter magas kökerítés tetején s a szomszédos Batthyány-utca 2. számú ház padlására csuszáltak. A nyaktörő vállalkozás után reggelig pihentek a padláson s kapunyitáskor távoztak. Délelőtt dektívtek meg is találták a padláson az áru nyomot: egy 20 kilós zsák lisztet és több doboz szardíniát. Ezeket az üzletből lopták el, ahol a teljes kivilágítás mellett nyugodtan vacsoráztak meg.

Egész észrevétlenül azonban mégsem maradtak. A Batthyány-utcai ház egyik lakója Kiss Lászlóné kora reggel olyan neszt hallott, mintha emberek jártak volna a tetőn de természetesen észbe sem intott, hogy a betörők okozták a neszt. Kontsek Irén, az üzlet tulajdonosa leánya, reggel 5 órakor ajtónyitását hallotta a raktár tájáról s pár perc múlva lépéseket az üzletben. De nem ült lármát, megelégedett azzal, hogy megnézte az órát.

Az a körülmény, hogy a második betörés után a raktárnak az udvarra nyíló vékony deszka aittait kitorve találták, azt bizonyítja, hogy a tolvajok az első betörés után egész nap a házban maradtak elrejtözve.

Van a nyomozásnak egy érdekes eredménye: kiderült, hogy az első betörés után ott felejtett kabátot Csillag Adólfőtől lopták el az üzletbe történt legutóbbi betöréskor. Az ez alkalommal a Csillag-boltban talált Eutemann vilánylapáról viszont megállapították, hogy pár hét előtt lopták el az egyik hajduszoboszlói üzlethől. Tehát egy betörésre megszervezett, ügyes taktikával dolgozó társasággal van a rendőrségnek dolga.

Az eset egyébként még csak most kezd bonyolódni. A Csillag-féle betörésnél bünrészesség miatt őrizetbe vettek s aki, ha nem is a betörést, de kisebb lopásokat beismert, nem Székely Ferenc, ezt a nevet egy éve visseli csak amióta szeb területéről érkezve Debrecenbe jött. Amennyire a nyomozás anyagából látható, az állítólagos Székely valamilyen titokzatos szerepet vitt a bandában, amelynek tagjairól a rendőrség ma sem tudott még semmit.

Nyakkendő különlegességek

Frank Edénél

HIREK

A budapesti nyomdász-harc

Budapesti tudósítók jelenti: A hírlapok nyomdai munkaszünetére változtatlanul tart. A Grafikai Főnökegyesület nyomdai értekezletén egyhangúlag elhatározta, hogy holnap reggelől kezdve a nyomdai munkát az egész könyvnyomdai szakosztályon beszünteti. Budapestben és a környéken az ugynevezett flack gépen való munka is szünetel holnap reggelől.

Az idő. A meteorológiai intézet jelenti: Hazánkban kisebbbő csapadék mellett tegnap borult, enyhe volt az idő. Sopronból zivjart jelentettek. A hőmérséklet maximuma 18 fok C. volt, Magyarvároton minimuma 5 fok Debrecenben. Ma reggel az idő változókönyv, felhős és szeles volt. Prognózis: Továbbra is változókönyv, szeles idő várható, helvenként kevés csapadékkal és hősilvedéssel.

Izr. istentisztelet. A Deák Ferenc-utcai templomban: Pénteken este negyed 7 órakor, szombaton reggel 7, délelőtt muszaf ima-hitszónoklattal fél 11, délután 4 és este 7 órakor, hétköznapokon reggel 7 és este fél 7 órakor. A Kápolnái-utcai templomban szombaton reggel fél 8 órakor és délután fél 5 órakor talmud és bibliai előadás.

Kinevezés. A kormányzó Gaál Miklós m. kir. pénzügyi tanácsost pénzügyi főtanácsossá nevezte ki.

Előadás a szanalási iavaslatról. A Kereskedelmi Csarnokban április 13-án vasárnap délelőtt 11 órakor a nemzetgyűlésen tárgyalás alatt álló szanalási iavaslatokat dr. Szántó Sámuel, dr. Radó Rezső, dr. Hegedűs Jenő és dr. Magyar Simon ismerteti fogadják. Érdeklődőket szívesen lát az elnökség.

A Nagypéntek megünnepléséért. A református presbiterium átiratot intézett a városhoz s ebben felhívja a város figyelmét arra a körülményre, hogy Debrecenben, a legnagyobb magyar kálvinista városban a vasárnapot és a református ünnepeket nem ünneplik meg kellőképpen. A presbiterium kifogásolja azt, hogy a tudományos és irodalmi egyesületek előadásait többnyire a vasárnap délelőtti református istentiszteletek idejében tartják s ezzel a hívőket, akik az ilyen felolvasások irán érdeklődnek, elvonják a templomok látogatásától. Ezenkívül a vasárnapokra eső vásárokat alatt a kereskedők állandóan nyitvatartják, üzleteiket, ami kétségkívül nem emeli a vasárnap ünneplésségét. Különösen sérelmesnek tartja azonban a presbiterium azt, hogy amíg az urnákat, a legnagyobb katolikus ünnepet minden külsőséggel ünnepelik Debrecenben a reformátusok legnagyobb ünnepeit, a Nagypénteket egyáltalán nem tartják hivatalosan ünnepek s amint a hivatalokban nincs munkaszünet, a kereskedők is nyitvatartanak. A jog- és pénzügyi bizottságban az átirat tárgyalása folyamán az a vélemény alakult ki, hogy a vasárnapi felolvasások és a kereskedések vásár-vasárnap nyitvatartása ellen nem tehet semmi, a Nagypéntek megünneplésére vonatkozólag azonban iavasolja a közgyűlésnek, hogy rendelje el a városi hivatalban a munkaszünetet, a többi hivatalokhoz írjon át, hogy szintén rendelkeznek pedig kérje fel, hogy Nagypénteken zárják be üzleteiket.

Április 14-ig 110-zel számítják a kényserkölesönfizetéseknél a takarékkoronát. A városi adóhivatal közli, hogy az állami kölcsön előleg befizetéseknek elszámolásának megkönnyítése céljából a pénzügyminisztérium elrendelte, hogy 1924. évi április hó 8. napjától április hó 14-ik napjáig bezárólag történő befizetéseknél minden 100 (egyszáz) takarékkorona 110 (egyszázöt) papirkoronával számíthatassék. Ennek folytán fenti napokon minden befizetett 110 papirkoronát az állami kölcsönelőleg törlesztésénél 100 takarékkoronával számolnak el.

A fásori sétány kiavítása. A városi tanács mai ülésén szóvá tették, hogy a fásori sétány rendezetlenségéért még mindig nem kezdtek meg, bár a fuvarozási vállalat már kihordatta a szükséges salakot. Kiderült, hogy az előirányzott pénzeszeget eddig még nem utalták ki; a tanács intézkedett, hogy ez azonnal megtörténjék és hűvőre iavítsák ki a sétány burkolatát.

Meghalt Sfinnes. Berlinből táviratozzák: Sfinnes Hugo ma este fél- kilenc órakor meghalt. Haláláig teljesen eszméletlenül volt. Sfinnes, amint megirtuk — pár nap előtt epe- köbántalmakban betegedett meg.

Előleptések a debreczeni m. kir. állampénztárnál. A m. kir. pénzügyminiszter Szakáts Mózes tanácsost — m. kir. állampénztári főtanácsossá, Feldner Áron főtitkár — állampénztári tanácsosnak, Mezgár Ferenc és Szász Vilmos 1-ső osztályu tiszteteket főtitkárnak nevezte ki.

Párba. Ma este dr. Geiger Pál terménykereskedő és Kupier Géza kenyérgyári igazgató egy korzón történt tetleges incidensből kifolyólag könnyű kardokkal párbaüt vvtak. Geiger segédei dr. Hainal Dezső és dr. Jakobovics József, Kupieré Weirreb Dezső és Vass László voltak; a párbaüt dr. Hainal vezette. A harmadik összecsapásnál érdekes baleset történt: Geiger egyszerre eleinte a kardját, jobb vállához kapott és összeesett. Az orvosok megállapították, hogy karia vállban kiféccanodott s erre a párbaüt beszüntették.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége helyi csoportja tisztelettel értesíti tagjait, hogy hivatalos helyisége továbbra is a Korzókávéházban van. Felkérjük azon kártársainkat, akik tagdíjhátralékban vannak, hogy azokat sürgősen rendezzék. Pénztárórák minden kedden és csütörtökön 7-9-ig és vasárnap délelőtt 10-10-ig. Vezetőség.

A város is sürgeti a gyógyszerészeti fakultást. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén a gyógyszerészek országos egyesülete debreceni csoportjának beadványát tárgyalta, amelyben a csoport a speciális debreceni és az általános, országos és nemzeti, nagy érdekek szempontjából a debreceni gyógyszerészeti fakultás felállítását sürgeti. A bizottság elhatározta, hogy a közgyűlésnek indítványozza, írjon fel a népjóléti miniszterhez és sürgesse a gyógyszerészeti fakultás felállítását a debreceni egyetem.

Eljegyzés. Wertheimer Juliska (Balkány), Jakobovits Sándor (Debrecen) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Adomány a zsidó gimnáziumnak. Heim Jozefin urnó 90 ezer koronát juttatott a debreceni zsidó gimnázium részére. A gimnázium igazgató-sága és fenntartó hatósága elismerő köszönettel fogadta ezt az adományt, nemesak azért, mert nemeslelkűségéről, hanem mert felekezeti elfogulatlanságról tanuskodik.

Értesítés. A Zion debreceni betegsegélyező egyesület elöljárósága ez uton nyomatékosan figyelmezteti tagjait, hogy az egyesület terhére eső vények alapján a gyógyszererek csakis az erre felhatalmazott három gyógyszerésznél Gröz Nagy Ferenc, Bardách Dezső és Mandel József urnaknál készíthetők el. A más gyógyszerteráronál kiszolgáltatót gyógyszerárak csak abban az esetben térítettnek meg, amennyiben a fentnevezett gyógyszárak a vény bemutatásakor zárva lennének. Az elnökség.

Kerületi gyorsíróverseny. A négyévfolyamu női felső kereskedelmi iskola máius hó 4-én tartandó kerületi gyorsíróversenyére az előkészületek már javában folynak. A gazdasági élet faktora — bankok, pénzügyintézetek is — kellően méltányolva az intézet e kulturális iránvu munkáját, jelentékeny adományokkal járultak már eddig is a verseny rendezésével járó anyagi terhek fedezéséhez. A mai napig az intézet igazgatóságához a következő pénzügyintézetek juttatták el hozzájárulásukat: Általános Forgalmi Bank, Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank, Magyar Általános Hitelbank 200000—200000 K., Alföldi Takarékpénztár 150000, Belvárosi Takarékpénztár 100000 K., Egyesült Fővárosi Takarékpénztár, Debreceni Hitelbank 50000—50000 K., továbbá Szász Dezső kormányfőtanácsos, a Magyar-Német Bank vezérigazgatója 200000 K., ezenkívül az Általános Takarékpénztár 25000 K., Takaré- és Hitelintézet 25000 K., Kölesönös Segélyző 5000 K., Angol-Magyar Bank 25000 K., Gyógyváru Keresk. Rt. 100000 K., a biztositó intézetek közül a Generál 25000 K., a Magyar-Francia 10000 koronát juttattak el az iskola igazgatóságához. E nagybecsű és valóban kulturális célt szolgáló adományokért ezuton is hálás köszönetet mond a női felső keresk. iskola igazgatósága.

Ch. Perczel Carola és Adler Renée tánciskolájában kezdők és haladók részére április 15-én új kolonok kezdődnek. Beiratkozni lehet szombat d. u. 3—5-ig, Uránia keresztpuludon.

A tavaszi szalmakalapudonságok megérkeztek. Későbbi esetleges torlódások elkerülése szempontjából kérjük vevőinket, hogy az átfarmaladó kalapjaikat már most beadni sziveskedjenek. Kalapüzem, Piac 9.

Ha remélsz, használjon iszapot a Margit-fürdőben.

TÜKÖRGYÁRTÁS, üveg-csiszolás, régi tükrök ujja öntése Sipkovits Béla Szív-utca 14—15. Telefon 356.

2 drb. jókornban levő fürdőkádhoz való gázakályhát megvételre keresek. — Cim a kiadóban.

Közlelviselőknak kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

TAVASZI és nyári divatlapok. Óriási választékban kaphatók Hegedűs és Sándor Rt. könyvkereskedésében.

SZÍNHÁZ

Bán Erzi szombati hangversenye iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik. A nagyszerű kvalifikációkat megadott művésznő musorán Weber, Brahms, Reger, Pergolesi, Tosti, Csiki stb. szerelneinek. Jegyek Méliusznál.

Abrahamssohn Manó és Fischer Henrik dalestelve. A két országos nevvü budapesti főkantör hatalmas és megérdemelt sikert aratott ma este a Zenede hangversenytermében Abrahamssohn mélyen zenő voluminozus basszusa, Fischer lírai szépségekből gazdag tenora egyaránt gyönyörködtették a közönséget. Mindkettőjüknek főerőssége nem az ének csiszoltságában és hallékonyságában relik, hanem sokkal inkább a hanganyag terjedelmében és színében. Fischer főképen a lírai dalok Grieg: Ich Hebe dich, Schuman: Der Asra tolmácsolásával ragadta el hallgatókát, míg Abrahamssohn a héber énekekkel váltott ki zajos tetszést. A zongorakíséretet Erkel Sándor, a halhatatlan Erkel Ferenc unokája látta el művészi precizitással. Sajnálatos, hogy a magas színvonalu hangversenyt bár előkelő, de igen gyér közönség hallgatta végig.

Timár Ila a Csokonai-színház nézőterén. Kedves epizódia volt a Döcyleányiskola mai Csokonai-ünneplésének. Az előadás egyik szünetében harsány kiáltások zúdultek fel az erkélyről és a karzatról: Timár! Timár! Timár Ila! A közönség lelkes tapsokkal csatlakozott a tüntetőkhöz, amikor a nézőtérben és a páholyokban szájról-szájra elterjedt a hír, hogy Timár Ila, a debreceni közönség szerelut primadonnája a nézőtérben van. A jobbközép hetedik sorában csakugyan ott világlított egy szőke fej és ott sötélt egy egészen barnára lesült arc. Timár Ila ugyanis fél napi szabadságot kapott a szanatóriumban, hogy megnézhesse a szinpadon lugát, aki egyik főszereplője a Péterffy László leánygimnáziumi tanár pompásan szinpadra vitt „Dorottya”-jának. A közönség, amely annyira szerette Timár Ila-t a szinpadon, nem lett hűlen hozzá most sem, amikor már csak a nézőtérben lennek meg a Csokonai-színházban — a taps, a tüntetés addig tartott, amíg a függöny ismét fellendült és megkezdődött a Dorottya második része.

SPORT

Egymillió ad Debrecen a magyar olimpiai kiküldötteknek. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén tárgyalta a tanácsnak azt az előterjesztést, hogy a magyar olimpiai kiküldötteknek költségére hozzájáruláskép Debrecen egymillió koronát adjon. — Freund Jenő dr. kifogásolta az összeg alacsonyágát és az olimpiai mérkőzésekhez fűződő fontos nemzeti érdekre tekintettel kétmillió hozzájárulást iavasolt. Markovits Elemér dr. azt ajánlotta, hogy amíg a kiküldöttek személtre fölött versenés folynak, ne adjanak semmit, várják meg a magyar olimpiai bizottság felszólítását. Végül a bizottság elfogadta a tanács iavaslatát, amelyet Magodsa György polgármester úgy indokolt, hogy nem érdemes nagyobb összeget adni az olimpiai csapatnak, mert a magyar atléták nem olyanok, hogy nagy eredményeket érhessenek el, inkább adjon a város nagyobb segítséget a debre-

eni testnevelés 3-4000 te-
kell gondosk
foglakoztató

A Pavillon
kijavítására
ság kérelme
és 150 köbn
zott.

A DKASE
félve szomb
étteremben
melyre csak
lehet résztve

Nem siker
volna az els
Budapest II.
legmérkőzés
szegi-uti pály
sikerült egyr
— a meghív

K

100

Üz

A bankok
másközti forg
egész délelő
volt. Kötések
A kosztpénz
esett vissza.
koronákban:
hírel 230, Haz
gyar 88, Ker
Köszén 3500—
700, Fegyver
Ganz Vill. 197
640, Déli 90,
Georgia 600,
termelő 325, C

Berlin 124,5
vork 569,5 L
Milano 2535,
1687,5, BUDA
Bukarest 300,

315,000

A mai term
gyengébb vol
val oicsoőbbod
tozatlanok.

Hivatalos ár
külös tiszavid
egyébb 300—3
—315, egyé
—275, takarm
árpa 315—340
237,5—242,5, k
vak változatla

Ferencvárosi
850. Árak: kór
—24000, nehé
irányzat vont

A Ma
teljes
nyitv

Apró
leg
Deb
Függetle

Tar
hírd

teni testnevelés céljaira, amelyeknek 3-4000 testnevelésre kötelezettől kell gondoskodni s amelynek az eddig megalkotott 20 testnevelő is kevés.

A Pavillon-laktanya előtti sporttér kijavítására a városi tanács a katonaság kérelmére 320 köbméter salakot és 150 köbméter anyagot adományozott.

A DKASE klubavató zártkörű este szombaton este lesz a Royal-étteremben levő klubhelyiségben, melyre csak a kiadott meghívókkal lehet résztvenni.

Nem sikerült a mai trial. Ma lett volna az első trialmérkőzés a Kelet-Budapest II. osztály válogatott serlegmérkőzés előkészítésére a Diószegi-úti pályán. A trial azonban nem sikerült egyrészt nem volt előkészítve a meghívottaknak csak negyed-

része jelent meg. — másrészt az időjárás is kellemetlen volt. Így a jövő hét keddén és csütörtökön tartanak nagyobb szabású trialmérkőzést.

Szolnok—Debrecen városközi mérkőzés. Szolnok már régebben keresi az alkalmat Debrecennel egy városközi mérkőzés megrendezésére s most megkeresést is intézett ezirányban a keletmagyarországi labdarúgókerülethez. A mérkőzést azonban aligha lehet tavasszal lebonyolítani, mert Debrecen programja már tulzsúfolt. Így a mérkőzés valószínűleg őszre marad.

Elmarad a vasárnapi atletikai verseny. A vasárnapi atletikai versenyt április 27-re halasztották el. A halasztás oka az, hogy az idény még nagyon kezdetleges és hogy az atléták sincsenek kellő formában.

KÖZGAZDASÁG

1924. április 10-én, csütörtökön
100 takarékkorona = 114 papirkorona

Üzletlen volt a bankközi forgalom

Budapest, ápril 10.

A bankok és bizományosok egymásközi forgalmában az irányzat az egész délelőtti folyamán üzletlen volt. Kötések csak elvétve jöttek létre. A kosztipénz egészen 0,75 százalékra esett vissza. Tájékoztató árak ezer koronákban: Magyar hitel 680, Osztr. hitel 230, Hazai bank 285, Angol-Magyar 88, Ker. bank 1600, Saigó 765, Köszén 3500-600, Urikánvi 975, Kohó 700, Fegyver 1450, Ganz-Danub. 440, Ganz Vill. 1975, Rima 152, Államvasút 640, Déli 90, Magyar cukor 3700, Georgia 600, Mezőh. cukor 315, Östermelő 325, Ofa 650, Nasic 280.

Zürichi zárlat

Berlin 124,5, Hollandia 212,5, Newyork 569,5, London 2469, Páris 3468, Milano 2535, Brüsszel 2940, Prága 1687,5, BUDAPEST 77,5, Belgrád 710, Bukarest 300, Bécs 79,875, Szófia 415.

315.000 korona a buza

A mai terménytözsden az irányzat gyengébb volt. A buza 8000 koronával olcsóbbodott. A többi cikkeket változtatlanok.

Hivatalos árak ezer koronákban: 76 kilós tiszavidéki buza 302,5-307, egyéb 300-302,5, 79 kilós tiszavidéki 310-315, egyéb 307,5-310, rozs 270-275, takarmányárap 270-90, sörárpa 315-340, zab 255-65, tengeri 237,5-242,5, korpá 200-205. A magvak változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár. Felhajtás 850. Árak: könnyű 23500 közép 23500-24000, nehéz 22900-24000. Az irányzat vontatott.

A Margit-fürdő teljes üzemben nyitva van.

Apróhirdetés

legolcsóbb a
Debreczeni
Független Ujságban

Tarifa az „Apróhirdetésekre” éven.

A devizaközpont árfolyamai

Napoleon	270400	—
Angol font	334000	344000
Francia frank	4700	4850
Belgrád, dinár	955	990
Brüsszel, b. frank	3975	4085
Amst., holl. fr.	28700	29600
Bukarest, lei	410	425
Kopenh., dán kor.	12760	13160
Kriszt., n. kor.	10600	10950
London	333800	343800
Milano, lira	3425	3535
Páris	4685	4835
Prága, szokol	2280	2350
Stockh., sv. kor	20300	20950
Zürich, sv. frank	13520	13920
Bécs, osztr. kor.	1.0795	1.1125
Szófia, leva	560	580
Newyork, dollár	77000	79300

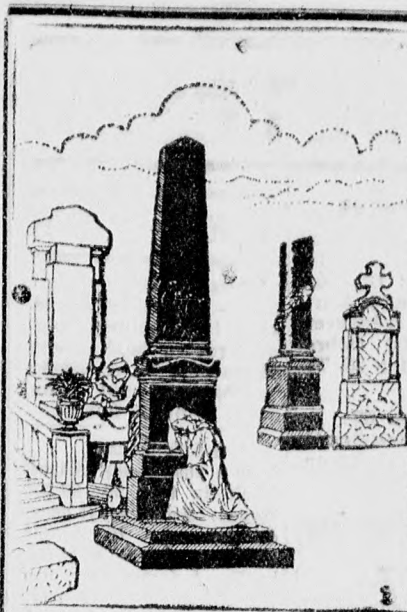
A bőjti napokra!!!

**Szardinia
Ruszli
Vaj
Szilva
Gomba
Sajt
Olivaolaj
Méz
Alma**

szükségletét mindenki saját érdekében csakis

Félegyházy János cégnél
Piac- és Miklós-u. sarok
szerezze be!!

Tisztíttassa, festesse
tavaszi ruháit,
csipke, batiz, congré függőnyeit
Wacha Róbert gyárában,
Simonffy-utca 55. sz.

DEBRECZENI MŰGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ajánlja
teljesen fagymentes
SIRKŐVEIT.
NAGYVÁLASZTÉK!

Készít:
kutyűrűt, betoncsövet,
betoncserepet, betonblokkot,
vasbetonkoporsót és cementlapot.
Gyártelep:
Fürdő-utca 2. szám.
Telefon: 10-93.

Városi raktár: **KEGYES FERENC** sirközlizetében.

Gyarmatáru kereskedőknél
jól bevezetett

helyi képviselő

felvétetik
budapesti nagy
fűszerkereskedő
: részvénytársaságnál :

Ajánlatokat referenciákkal „A GILIS”
jeligére **BOKOR-BENKŐ** hirdető-
irodájába, Budapest IV., Váci utca 25.
kérünk.

Gör-függöny

felszerelés a legolcsóbban

Horn és Erdélyi

szőnyegkereskedésében.
Valamint függönyök, ágyterítők,
takarók, hazai és külföldi

perzsaszőnyegek

nagy választékban.
Debreczen, Kossuth-u. 19.

Utcai és alkalmi ruhák
festője és vegytisztítója

BIRÓ

Arany Bika. :: :: Mozi-bejárat.

Megérkeztek

a valódi angol tavaszi és nyári
ujdonságok!
melyekből a legutolsó dívat szerint készítek
3 egyenlő részfelételre kellő garancia mellett.

MOSKOVITS
uriszabóság, Hatvan-utca 5.

Uj könyvek:

Csató: Földiekkel játszó égi tünemény	10—
Stendhal: A római Certosa I-II.	20—
Dánielné Lengyel Laura: Medici Lorincné a Hattyu-utcában	5—
Courths Mahler: Mit vétettem ellened?	6—
Zilahy Lajos: Süt a nap	6—
Schöppflin: Kiliti János szerencseje	5—
Leblanc: Arséne Lupin házassága (detektív regény)	1—
Lakatos: Nehéz idők	6—
Hergesheimer: Cytherea	6—
Eschtruth: Hazard	4—
Móricz Zsigmond: Sári bíró, 6-ik kiadás	5—
Beke László: A burgonya termelése és nemesítése	6—
Gárdonyi: Atkozott józanság, 11-ik kiadás	3—
Augustin: Gyógy- és vegyipari növények természetése	8—
Augustin: Utmutatás a vadontermő gyógynövények gyűjtéséhez	8—

Jelenlegi szorzószám 5500+5% felár.
Kaphatók:
Hegedüs és Sándor rt.
könyvkereskedésében.

GUMMIKABÁT

vászon felsővel K 360,000 —, doublé K 600,000 —, szövet felsővel K 700,000 —.
óriási választékban kapható a

LINOLEUM ÁRUHÁZBAN

Haas Lipót Debreczen, Ferenc József-ut 58. (Megyeháza mellett.) Telefon 9-63.

APRÓ HIRDETÉSEK

VE TEL

Klein Béla
ócskavas-, fém- és nyers-
terménykereskedő.
Vásártéri állomás mögött
Telefon 6-28.

Fizet:
Csontért különként
550 koronát.
Kovácsolt vasért
500 koronát.
Kályhaöntvényért
700 koronát.
Géppöntvényért
1200 koronát.

Két drb. jó állapotban
levő fürdőkádhoz való
gáz kályhát
megvételre
keresek.
Cím a kiadóhivatalban.

EL ADÁS

Kalaplack
minden színben, meg-
szokott olcsó árban
vásárolható **Stern**
festéküzletében Piac-u.
10., Bikával szemben.

Betoncserép
való tartós, gazdasá-
gos, valamint cement-
lapok, kutyűrük, fo-
lyamkavics és homok
legolcsóbban beszere-
zhető Krausz Albert
cementárnyagárában
Debreczen, Kishegyesi-
ut 2. Kisállomás mellett.
Telefon 307.

Háló, ebédlők
legolcsóbban Weisz bu-
torosnál, Simonffy-u. 34.

Kész hencserek,
plüsch-, szövet-, bőrvá-
zson diványok, afrik,
kőszőr matracok, bőr-
garnitúrák, ebédlő szé-
kek készen Précz kár-
pitosnál, Hatvan-u. 41.
Telefon hívó 12-33. Ja-
vitásokat jutányosan ké-
szíttek.

Eternit pala,
asphalt elszigetelő le-
mez, fedéllemez legju-
tányosabban kapható
Lukács Vilmos és Test-
vére cégnél Debreczen,
Hatvan-utca 7. Telefon
308.

Építetők
figyelmébe! — Építsen
üreges betonblokkal; 50
százalékkal olcsóbb a
téglaépítkezésnél. Gazda-
sági építkezéseknél ki-
válóan alkalmas. Beton-
blokk, cserép, kátrány-
papír, cement és mozaik-
lapok, portlandcement,
kutyűrű és sarkóvak a
Debreczeni Műgyárnál
kaphatók.

Kovács kőszén,
retorta bükkszén
Belföldi és porosz kő-
szén, hasábos és aprí-
tott tűzifa Gabányi Sán-
dor utóda cégnél, Csapó-
utca 28. Telefon 449.

Tégla és cserép
kötőanyagok leg-
olcsóbban Tóta és
Sebestyén építésszek
téglaárnyagában kapható.
Városi iroda Betus Jó-
zsef, Zöldfa-utca 8.

Köszén

kizárólag vagon tétel-
ben, üzemi és házi fű-
tésre. Bánya: Disznós-
horvát, Kazincz és Kuri-
tyán. Fa- és szénkeres-
kedelmi vállalat Debrec-
zen, Csapó-utca 28. Tele-
fon 449.

Csapó-utca 67.
Bálint József asztalosnál
butorok, konyhaberen-
dezők raktáron.

Fedelecserep, mész

és cement a legolcsóbb
árban szerezhető be
Rosenfeld Kálmán
építkezési anyagok tele-
pén. Salétrom-utca 12.

Eladó
topolva háló, ebédlő,
koryhabutor, gardero-
szekrény, fehér háló,
Schöberl ágy, tonetgar-
nitúr, klubgarnitúr, több
butorok. Széchenyi-u. 8.

Legszebb
antik bőr gobelin garni-
túrák, szalonok, henc-
serek, matracok, ebéd-
lők, háló nagy választékban Szántó kárpitos-
nál. Üzlet: színház-
átjáró, műhely: Zugó-
utca.

Üzletbeszünetelés
miatt fűszerárnyag sűrű-
gözen, olcsó árban el-
adók. — Cím a kiadó-
hivatalban.

Háló, ebédlők
és mindenféle
butorokat legolcsóbban
Hausner Simonffy-utca
2/c. bérházi butorüzle-
tében szerezheti be.

Sötétkék
zakó öltöny jó állapot-
ban sovány alakra eladó.
Fűvészkert-u. 22. Jobb-
oldali utcai lakás.

Építkezési anyagok,

portlandcement, fedél-
lemez, cementlap, kuty-
gyűrű, betonkavics és
folyamhomok legolcsó-
bban kapható Lukács
Vilmos és Testvére
cementárnyagárában,
Károly Ferencz József ut
2. Margit-fürdő mellett.
Városi iroda Hatvan-
utca 7. Telefon 308.

Gazdálkodóknak
alkalmas, beköltözhető,
pincés ház eladó. Ti-
már-utca 11.

Gerendák
fenyőből olcsón eladók
Építkezéshez nagyszerű.
Simonffy-utca 40.

Használt
ajtók és ablakok Szent
Anna utca 2. számú
háznál eladók.

KERESLET

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat és
hamis fogakat vesz leg-
magasabb napi áron
Steiner Mihály, Hatvan-
utca 2. szám, I. emelet.

Elvesztettem

türkisz fülbevalómat.
Megtaláló szivesked-
jen Bika portásánál
leadni.

VEGYES

Pálkakészítő üstök,
mosó- és cserüstök ké-
szten legolcsóbban Mán-
dokai rézművesnél, Arany
János-utca 13. sz. Jocska
vöröszerezt napi áron
vesz. Tanulót felvesz.

Gyöződjön meg,
hogy a piacon egy tojásból
kikelt kis liba 50-60,000
korona. Nálam ennyi pénz-
ért egy nagy tömni való
libát kap. Aram a követ-
kezők: 4 darab nagy liba
200,000 K, 4 darab nagy
kacsa 100,000 K, 8 darab
nagy jérce 100,000 K. Kis
libát, kis kacsat és csir-
kéket feles felnevelésre
vállalok felelősség mel-
lett. Nagy vízi területtel
és nagy libalegelővel
rendelkezem. Legelőmre
vállalok tartásra kecs-
kéket és malacokat is.
Irtjon, házhöz megyek.
Pávay 30 holdas fajba-
romfityészet. Szondi-
utca 23. sz. Tócskert.

Vízvezeték-szerelő
munkát szakszerűen ké-
szít Fülöp Miklós,
Csapó-utca 3. Telefon
917.

Rába szekérkerek

vasalva elpusztíthatatlanok
Riesz Henrik kocsigyár
Debreczen, Hatvan-utca.

Értesítés.

Értesítem a tisztelt kö-
zönséget, hogy műhe-
lyemet és lakasomat
Miklós-utca 29. sz. alól
Arany János-utca 27. sz.
alá helyeztem.

Tisztelettel
Gyenes Antal
vizezetékszerelő.
Telefon 937.

Tanuló- leány

felvétetik
lapunk nyomdájában
Piac-utca 49.

Saját
fényképlemező üzlet-
áthelyezés miatt bárki
megkaphatja, aki nálam
1921 óta levette ma-
gát. Burg fényképező,
Szent Anna-utca 5. sz.

„Szikrában“

olcsón rajzolunk, hime-
zünk, monogramozunk
kelengye fehérneműt,
ágyterítőket, függönyö-
ket. Varrunk csino-
leányka ruhákat; hor-
golonk szép jumpereket,
sport kosztümöt és Babi
ruhákat. Raktárunkon
állandóan nagy választék.

Kézimunkaüzlet
Piac-utca 77. szám

Elsőrendű berlini
sapkakészítés. — Min-
dennemű civil sapkák,
gépelt kalapok legszebb
kivitelben készülnek. —
Finom sapkák készen is
kaphatók. — Wallerstein
Antal sapkakészítő —
Széchenyi-utca 16., ke-
resztéppalot.

Villamos
berendezést, motor és
csengő berendezéseket,
csillár átalakításokat, ja-
vitásokat legolcsóbban
készít **Villamossági**
Vállalat Fanta Ernő,
Csapó-utca 11. szám

Hölgyek figyelmébe!!

A legújabb divatkalap-
modellek megérkeztek
M. Nagy Mihály kalap-
üzletében Péterfia-u. 8.
Női és férfi kalapok ala-
kítását szakszerűen esz-
közlöm.

Elektra
elektrotechnikai vállalat.
Cégtulajdonos Gold Sán-
dor. — Villanyvilágítás,
motorok, csengőberende-
zéseket, javításokat leg-
jutányosabban készít. —
Debreczen, Hatvan-utca
2., I. em. Telefon: 895

Babi kelengyék

gyermek-cikkek
legolcsóbban
Dr. Hegedűsné
Gyermek-
divatházában
Simonffy-u. 2.

Fényképezési
cikkek Berezki műter-
mében, Piac-utca 38.
Lemezek eladása dara-
bonként is.

Menekült óras
szakszerűen és meglepő
olcsón vállal javításokat
Rákóczi-utca 36. sz.

Zománcozott lemezedényekből

dusan felszerelt nagy raktár.
Égetett huzalok és kerítés
fonatok, kapák, kaszák, ásók
és lapátok, minden méretű
fehér bádógok a legolcsóbb
napi árakon beszerezhetők

TÓTH GYULA
vasnagykereskedésében
(Varosháza épület.)
Telefon 29.

Nincs oka aggódni!

ha kevés pénze van, mert az
APOLLÓ divatárnyagárban
(Miklós-u. sarok) a legolcsóbb
árban szerezheti be ruházati
szükségeit.

**Szővetek, selymek, gre-
nadinok, fehérneműk,
harisnyák és mosóárnyag**
dus választékban.
Tisztviselőknak árengedmény!
TELEFON: 764.

Neuman József Er-kó

cipőárnyagár Piac-utca 75.
Női-, férfi-, gyermekcipők és
szandálok nagy választékban.

Még csak e hó 12-ig

tart a
KRISTÁLY üveg- és porcellánárnyagárban (Szent Anna-u. 6.)
a
VÉGKIÁRUSÍTÁS!!!

Női
Felöltők
Ruhák
Costümök
Kalapok

Tavaszi ujdonságok megérkeztek.

Sapkakészítés

angol mintára beren-
dező, külföldi gyakor-
lattal legszebb kivitel-
ben készült civil sapka
és gépelt kalap. **Sapka**
munkadíj **8000 korona.**
Megrendelés felvétele
Schön gyümölcskeres-
kedő üzletében Piac-
utca 6. és Külsővásár-
tér 19/A.

Lapkihordó asszonyt

felvesz
a
DEBRECZENI
FÜGGETLEN UJSÁG
kiadóhivatala.

Villamos
csengő berendezését jót-
állással készíti és javítja
az Elektra villamossági
vállalat, Hatvan-utca 2.
Telefon 895.

Gyermekágy.

rézcsillár, konyhamérleg
eladó Zugó utca 8. szám
alatt.

Négyszobás lakás
elcserélhető hasonló
vagy valamivel kisebb
modern lakással. Cím a
kiadóhivatalban.

Házfelügyelő,
ki mint alkalmazott bár-
mely munkát vállal, ter-
mészetbeni lakással, jó
javadalomzással keres
az Arany Bika bérház.
Lakáscsere szükséges.
Jelentkezni lehet a fürdő
melletti irodában.

Fülöp Miklós
vizezetékszerelő és
bádógsmester. Csapó-
utca 3. Telefon 917.

Irógépeket,
varrógépeket javít és
mindenféle műszerész
munkát vállal Mecha-
nikai műhely, Csapó-
utca 19., az udvarban.

Saját műhelyünkben készült

FÉRFI-INGEK
HERMAN és FRIEDMANN
Piac-utca 10.

WEISZ

fest, tisztít legolcsóbban
Arany János-utca 9.
Gyászruhát 24 órán belül készít.

Gyönyörű tavaszi és nyári

**divatlap-
ujdonságok**
érkeztek és kaphatók
Hegedűs és Sándor rt.
könyvkereskedésében.